

prima instanță: S. Teleucă
instanța de apel: N. Budăi, L. Bulgac, I. Muruianu

dosarul nr. 2r-460/15

DECIZIE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Prodan Serghei,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Prodan Serghei împotriva
lui Verbițchi Andrei și Vabișcevic Angela cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, prin care a fost
respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Prodan Serghei,
reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru, împotriva deciziei Curții de Apel
Chișinău din 21 octombrie 2014,

constată:

La 07 octombrie 2011, Prodan Serghei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Verbițchi Andrei cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 11 decembrie 2009 i-a împrumutat pîrîtului
Verbițchi Andrei suma de 45500 dolari SUA, în acest sens fiind încheiat un contract și
întocmită o recipisă semnată de ambele părți.

Susține reclamantul că în conformitate cu pct. 1.3 din contract de împrumut
părțile au stabilit în comun că suma împrumutată v-a fi restituită în aceeași valută -
dolari SUA, cheși sau prin depunerea la contul său a echivalentului sumei împrumutate
în lei moldovenești la cursul BNM la ziua achitării, mărită cu 5 % peste rata dobînzii.

Totodată, la încheierea contractului de împrumut au convenit că împrumutul se
consideră restituit din momentul achitării integrale a sumei împrumutate conform pct.
1.1 din contract potrivit graficului achitărilor stabilit de părți.

La fel, au mai convenit că reclamantul este în drept să solicite restituirea
imediată a întregului împrumut în caz de neachitare la timp a sumei împrumutului,
precum și neachitarea în termen a ratei cuvenite conform graficului de restituire a
împrumutului stabilit de părți.

Invocă că, în conformitate cu pct. 2.1. din contractul de împrumut Verbițchi
Andrei s-a obligat să restituie împrumutul în rate, conform graficului stabilit pînă la
data de 31 decembrie 2012, însă stingerea obligației contractuale poate avea loc și prin
alte modalități, pîrîtul avînd dreptul să întoarcă împrumutul și pînă la data de 31
decembrie 2012.

Sustine că, potrivit pct. 3.1. din contract, părțile s-au înțeles că în cazul în care pîrîtul nu achită la timp și în volum deplin rata împrumutului indicat în contract, ultimul se obligă să achite penalități întârziere în mărime de 0,025 % din suma restantă a împrumutului nerambursat în termenii stabiliți conform graficului menționat, pentru fiecare zi de întârziere.

Precizează că, procedînd la executarea contractului și îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul de împrumut, prin recipisele nr. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4, nr. 5 și nr. 6, din 18 martie 2010, 22 august 2010, 22 octombrie 2010, 28 decembrie 2010, 18 martie 2011 și 12 mai 2011 Verbițchi Andrei a restituit sumele de 275, 225, 500, 1000, 500 și 515 dolari SUA, iar în total pînă la data de 12 mai 2011, Verbițchi Andrei a restituit suma de 3 015 dolari SUA, suma restantă constituind 42 485 dolari SUA.

Sustine că în legătură cu nerestituirea integrală a împrumutului, în nenumărate rînduri i-a solicitat lui Verbițchi Andrei executarea obligațiunilor asumate prin contractul de împrumut, însă pîrîtul nu a întreprins careva măsuri în scopul restituirii împrumutului, iar începînd cu luna iunie 2011 nu mai răspunde la telefon și se eschivează de la onorarea obligațiunilor de restituire a împrumutului.

Solicită încasarea de la Verbițchi Andrei în beneficiul său a datoriei în mărime de 42 485 dolari SUA și cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000 lei.

În cadrul dezbaterilor judiciare Prodan Serghei, reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru, a depus cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată împotriva lui Verbițchi Andrei și Vabișcevic Angela, prin care din motivele invocate în acțiunea inițială solicită încasarea de la Verbițchi Andrei și Vabișcevic Angela a datoriei în mărime de 42485 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată (f.d. 32-35).

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 18 decembrie 2012 acțiunea a fost scoasă de pe rol.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 februarie 2013 a fost respinsă cererea lui Prodan Serghei, reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru cu privire la anularea încheierii din 18 decembrie 2012 prin care acțiunea a fost scoasă de pe rol și menținută încheierea primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013 a fost admis recursul declarat de Prodan Serghei, casate încheierile primei instanțe din 18 decembrie 2012 și 08 februarie 2013 și remisă pricina în aceeași instanță pentru examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 09 iunie 2014, acțiunea a fost scoasă de pe rol, fiindu-i explicat reclamantului dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu o nouă cerere conform dispozițiilor generale, precum și dreptul de a înainta o cerere cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, prezentînd probe care să confirme imposibilitatea prezentării în ședința de judecată și a înștiințării instanței.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2014, a fost respins recursul declarat de Prodan Serghei și menținută încheierea primei instanțe.

La 22 ianuarie 2015, Prodan Serghei, reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru, a depus cerere de revizuire a deciziei instanței de apel solicitînd admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță

În motivarea cererii de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. b), c) CPC, a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și nefondată și urmează a fi anulată deoarece au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute petiționarilor anterior și că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, a indicat că cererea de chemare în judecată a fost depusă împotriva lui Verbițchi Andrei și Angelei Vabișevici însă banii împrumutați au fost folosiți de ÎI „Vabișevici Angela” fondată de Vabișevici Angela și administrată de Verbițchi Andrei.

Consideră că ÎI „Vabișevici Angela” este obiect al raportului juridic litigios și urma să fie atrasă ca parte în proces la judecarea cauzei susmenționate.

La fel, a mai menționat că în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au avut importanță pentru soluționarea pricinii în fond, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care instanța judiciară le consideră stabilite, nu au fost dovedite incontestabil prin probe veridice și suficiente, apreciind incorect probele administrate la dosarul civil, instanțele judiciare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au conchis greșit asupra circumstanțelor cauzei, astfel, concluziile instanței judiciare în hotărârea contestată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Prodan Serghei, reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2014.

La 07 mai 2015, Prodan Serghei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii în instanța de apel spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată considerînd-o ilegală, neîntemeiată și care urmează a fi casată.

Astfel, a menționat că instanța dispunînd respingerea cererii de revizuire nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului în fond, iar circumstanțele importante pe care instanța le-a considerat stabilite nu au fost dovedite prin probe veridice și suficiente.

Mai mult decît atît, cauza a fost judecată în lipsa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat data ora și locul ședinței de judecată, astfel fiind soluționată problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces, iar apreciind incorect probele, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a conchis greșit asupra circumstanțelor cauzei din care motiv concluziile instanței contravin circumstanțelor pricinii și rezultă din aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

În acest context menționează că cauza a fost examinată în absența apărătorului și reprezentantului său, care prin neparticiparea în ședința instanței de apel din motive obiective, a fost lipsit de posibilitatea de a da explicații, de a prezenta documente și probe cu privire la circumstanțele pricinii, respectiv, prin încheierea pronunțată instanța a încălcat drepturile, libertățile și interesele apelantului/pîrîtului, inclusiv, dreptul la apărare, accesul liber la justiție, dreptul la judecarea cauzei prin principiul contradictorialității și egalității tuturor persoanelor în fața legii.

Prin urmare, susține că la judecarea pricinii instanțele judiciare au ignorat și au încălcat atât prevederile art. 4, 5, 8, 9, 22, 23, 25-27, 55-60 CPC, care reglementează sarcinile procedurii civile, accesul liber la justiție, dreptul la asistență juridică, rolul diriguitor al instanței judecătorești în proces, egalitatea în fața legii și a justiției, participării la proces, drepturile procedurale ale părților, cât și prevederile art. 130, 239, 240, care se referă la procedura adoptării hotărârii judiciare.

În circumstanțele indicate consideră recurentul că prin încheierea contestată a fost privat de dreptul la un proces echitabil, de dreptul la un recurs efectiv, dreptul la proprietate, dreptul la acces liber la justiție și dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță imparțială pe principiul contradictorialității și egalității tuturor persoanelor în drepturi.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum rezultă din actele cauzei, copia dispozitivului încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, a fost recepționată de către recurentul Prodan Serghei la 30 aprilie 2015, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 38 Vol. II), însă date care ar confirma și recepționarea încheierii motivate la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 07 mai 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului drept temei de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2014, revizuentul a invocat prevederile art. 449 lit. b, c) CPC, susținând că recent i-a devenit cunoscut faptul că banii împrumutați lui Verbițchi Andrei au fost utilizați în interesele ÎI „Vabișevici Angela” care este fondată de Vabișevici Angela și administrată de Verbițchi Andrei. Prin urmare, considerând că prin decizia adoptată la 21 octombrie 2014, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile ÎI „Vabișevici Angela” care nu a fost implicată în proces, însă care este subiect al raportului juridic litigios.

În conformitate cu art. 451 CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă, deoarece argumentele expuse în susținerea cererii de revizuire nu constituie temei prevăzut de art. 449 lit. b, c) CPC.

Or, în cazul invocării temeiului de revizuire prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este necesară invocarea unor circumstanțe sau fapte esențiale existente obiectiv pînă la

pronunțarea hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere și care ar putea să influențeze esențial soluția dată inițial de prima instanță.

Iar, în interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. c) CPC este de înțeles ca persoana care nu a fost implicată în proces să fie subiect al raportului material litigios și că, prin hotărârea supusă revizuirii, să fi fost încălcate careva drepturi.

Prin urmare, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) și c) CPC, deoarece ultimul nu a indicat nici o circumstanță nouă, care nu i-a fost și nu i-a putut fi cunoscută anterior și care ar putea să influențeze esențial soluția dată inițial de prima instanță și nu a invocat nici un argument care ar indica la faptul că instanța de recurs a emis decizia, revizuirea căreia se solicită în speță, cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, nu constituie temei de admitere a cererii de revizuire faptul că banii împrumutați lui Verbițchi Andrei au fost folosiți în interesele ÎI „Vabișevici Angela”, care în opinia revizuentului este obiect al raportului litigiului, însă care nu a fost atrasă în proces, întrucât, după cum însăși revizuentul a invocat fondatorul ÎI „Vabișevici Angela” este Vabișevici Angela, iar administratorul întreprinderii respective este Varbițchi Andrei, ultimii fiind persoane implicate în proces.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că și alte argumente invocate în cererea de revizuire nu pot fi raportate la prevederile art. 449 CPC și nu constituie temei de admitere a cererii de revizuire, cu atât mai mult că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2014, revizuirea căreia se solicită, instanța a respins recursul declarat de Prodan Serghei și a menținut încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 09 iunie 2014, prin care acțiunea a fost scoasă de pe rol, respectiv instanța nu s-a expus asupra fondului cauzei, iar reclamantul este în drept să se adreseze în instanța de judecată cu o nouă cerere de chemare în judecată conform dispozițiilor generale.

Sub acest aspect, este de menționat și faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege. Iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În circumstanțele menționate, instanța de recurs remarcă că Curtea de Apel Chișinău, temeinic a apreciat că cererea de revizuire formulată de Prodan Serghei, reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru, nu întrunește condiții cerute de lege pentru a fi admisă.

Or, admiterea cererii de revizuire în asemenea circumstanțe ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În consecință, pentru considerentele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Prodan Serghei.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Prodan Serghei împotriva lui Verbițchi Andrei și Vabișcevici Angela cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva